

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Selbu kommune

Arkivsak: 21/56
Møtedato/tid: 17.03.2021 kl. 17:00
Møtested: Selbu rådhus, kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Forfall eller spørsmål om habilitet meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Torbjørn Berglann på telefon 400 67 058, eller e-post: torbjorn.berglann@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 11.03.2021

Arnstein Trøite (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torbjørn Berglann
sekretær for kontrollutvalget
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
07/21	Orientering om foreldreundersøkelsen i barnehagene
08/21	Orientering om arbeidet med arbeidsmiljø under koronapandemien
09/21	Prosjektplan - forvaltningsrevisjon av kvalitet i helse- og omsorgsarbeidet
10/21	Bestilling av eierskapskontroll
11/21	Virksomhetsbesøk i 2021
12/21	Referatsaker
13/21	Eventuelt
14/21	Godkjenning av møteprotokoll

Orientering om foreldreundersøkelsen i barnehagene

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

17.03.2021

Saknr

07/21

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/130 - 13

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har bedt kommunedirektøren om å orientere om foreldreundersøkelsen i barnehagene. Kommunedirektøren vil orientere utvalget i møtet.

Vurdering

Saken er en orienteringssak. Med mindre det kommer fram spesielle opplysninger kan kontrollutvalget ta saken til orientering.

Orientering om arbeidet med arbeidsmiljø under koronapandemien

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

17.03.2021

Saknr

08/21

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/130 - 12

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens redegjørelse til orientering.

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets forrige møte, sak 5/21, kom det fram at utvalget ønsker å få en orientering om hvordan kommunen arbeider med arbeidsmiljø og trivsel under koronapandemien. Kommunedirektøren kommer i møtet og orienterer.

Vurdering

Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget kan ta saken til orientering.

Prosjektplan - forvaltningsrevisjon av kvalitet i helse- og omsorgsarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

17.03.2021

Saknr

09/21

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 21/57 - 4

Forslag til vedtak

Saken blir lagt fram uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte i sak 1/20 en forvaltningsrevisjon av kvaliteten i helse- og omsorgsarbeidet. Revisjon Midt-Norge har nå laget en prosjektplan med forslag til problemstillinger for undersøkelsen:

Er det etablert tverrfaglig samarbeid som ivaretar brukernes rettigheter og behov?

- Hvem er brukergruppen?
- Hva er gruppenes behov?
- Hvordan blir behovene ivaretatt?

Under behandlingen kom det fram at utvalgsmedlemmene vil at undersøkelsen skal omhandle unge mellom 18 og 30 år som står utenfor arbeidsmarkedet.

Det går fram av prosjektplanens kapittel 3.1. *Avgrensning*, at undersøkelsen ikke vil omfatte unge innenfor barnevernsområdet i aldersgruppa 18-23 år. Dette er begrunnet i at prosjektet Sammen i Selbu, som kommunen startet opp høsten 2020, er rettet mot utsatte barn og unge mellom 0-24 år og deres familier. Revisor avgrenser også mot kommunens ansvar for økonomisk bistand.

Vurdering

Revisors forslag til problemstillinger er i samsvar med bestillingen. Avgrensningene kan være hensiktsmessige, men de bør etter sekretariatets oppfatning begrunnes bedre. Det er ikke nødvendigvis relevant denne for undersøkelsen at kommunen har påbegynt et prosjekt som omfatter deler av målgruppa. Revisjonen kan avdekke svakheter i det tverrfaglige- og etatlige samarbeidet, som ikke kommer fram gjennom kommunens prosjekt. Sekretariatet mener at revisor bør begrunne også den andre avgrensningen bedre.

Revisor er ansvarlig for at en forvaltningsrevisjon utføres innenfor faglig forsvarlige rammer. Kontrollutvalget kan likevel komme med forslag til gjennomføring av undersøkelsen eller stille spørsmål ved revisors vurderinger. Spørsmål som går på den faglige forsvarligheten, må avgjøres av revisor. Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget går i dialog med revisor og avklarer konsekvensen av avgrensningene, eventuelt om de skal opprettholdes.

Konklusjon

Saken blir lagt fram uten innstilling. Hvis kontrollutvalget slutter seg til prosjektplanen som den foreligger, kan den tas til orientering, hvis ikke må det foreslås annet vedtak i møtet.

Bestilling av eierskapskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

17.03.2021

Saknr

10/21

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 037, TI - &30

Arkivsaknr 20/263 - 7

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget bestiller en eierskapskontroll av kommunens eierstyring med følgende problemstillinger:
 - a. Er kommunens eierstyring i samsvar med kommunelovens krav?
 - b. Følger kommunen KS' anbefalinger for god eierstyring?
 - c. Er kommunens eierstyring i samsvar med eierskapsmeldinga?
2. Revisjon Midt-Norge bes sende prosjektplan med forslag til problemstillinger, ressursramme og leveringsfrist til sekretariatet innen 26.04.21.

Vedlegg

KS -anbefalinger om eierstyring

Eierstrategi - Selbu kommune

Saksopplysninger

I plan for eierskapskontroll er en gjennomgang av kommunens eierstyring gitt høyeste prioritet. Mange kommuner har satt ut deler av tjenesteproduksjonen til selskaper som de eier helt eller delvis. Tjenestene styres dermed indirekte av kommunestyret gjennom eierforsamlingen. Dette kan skape utfordringer for den folkevalgte kontrollen med tjenesteutøvelsen (se for eksempel forskningsrapporten *Kommunale selskap og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap, NIBR 2015*).

Det stilles krav til kommunenes eierstyring fra tre hold; kommuneloven, KS og kommunestyrets eierskapsmelding.

Kommuneloven: I kommuneloven fra 2018 er kravene til eierstyringen økt. Kommunestyret skal nå vedta eierskapsmelding minst én gang i hver valgperiode, meldinga skal inneholde prinsipper for kommunens eierstyring, gi en oversikt over eierskapet og over formålet med eierskapet i hvert selskap (se kommuneloven kapittel 26. Eierstyring).

KS, Kommunenes organisasjon (vedlagt): KS' har utarbeidet 25 anbefalinger om god eierstyring. Anbefalingene omhandler blant annet opplæring av de folkevalgte, eiermøter, kommunikasjon mellom kommunestyre og eierorgan, kommunens bidrag til kjønnsbalanse og riktig kompetanse i styrene, vurderinger av habilitet og registrering i Styrevervregisteret.

Selbu kommunes eierstrategi (vedlagt): Eierstrategien er til dels overlappende med kommuneloven og KS' anbefalinger; det skal lages en eierstrategi for hvert selskap, formannskapet skal ha rollen som eierskapsutvalg, og arbeide etter spesifikke prinsipper (side 10). Formannskapet skal utarbeide en årlig sak til kommunestyret i heleide selskaper og selskaper der kommunen har aksjemajoritet. I de andre selskapene kommunen er medeier i skal formannskapet fremme sak en gang per valgperiode.

Sekretariatet foreslår at eierskapskontrollen bygger på ovennevnte, og foreslår disse problemstillingene:

1. Er kommunens eierstyring i samsvar med kommunelovens krav?
2. Følger kommunen KS' anbefalinger for god eierstyring?

3. Er kommunens eierstyring i samsvar med kommunens egen eierskapsmelding?

Vurdering

Sekretariatet mener at forslaget til problemstillinger er tilstrekkelig detaljert til at revisor kan lage en prosjektplan, eventuelt med mer presise delproblemstillinger. Kontrollutvalgets medlemmer kan uavhengig av dette foreslå problemstillinger i møtet.

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til forslag til vedtak og bestiller en eierskapskontroll av eierstyringen. Prosjektplan vil trolig være klar til utvalgets møte 5. mai.

Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll

Innhold

Selskapsformer og alternative organisasjonsformer	4
God folkevalgt styring	7

ANBEFALINGER

1. Obligatorisk opplæring av og informasjon til folkevalgte	9
2. Vurdering og valg av selskapsform	9
3. Fysisk skille mellom monopol og konkurransevirkksomhet	10
4. Utarbeidelse av eierskapsmeldinger	11
5. Utarbeidelse og revidering av styringsdokumenter	12
6. Eiermøter	12
7. Eierorganets sammensetning og funksjon	15
8. Gjennomføring av generalforsamlinger og representantskapsmøter	15
9. Sammensetningen av styret	16
10. Valgkomite og styreutnevnelser	16
11. Kjønnsmessig balanse i styrene	17
12. Rutiner for å sikre riktig kompetanse i selskapsstyrene	17
13. Styresammensetning i konsernmodell	17
14. Oppnevning av vararepresentanter	18
15. Habilitetsvurderinger	18
16. Godtgjøring av styrevern	18
17. Registrering av styrevern	20
18. Arbeidsgivertilhørighet i selvstendige rettssubjekter	20
19. Utarbeidelse av etiske retningslinjer	20
20. Særlig om administrasjonssjefens rolle i kommunale foretak	21
21. Utøvelse av tilsyn og kontroll	21

Innledning

KOMMUNER HAR STOR FRIHET til å organisere tjenestene slik de finner det hensiktsmessig enten som del av kommunen som juridisk person eller gjennom etablering av selvstendige rettssubjekter. Når en kommune organiserer tjenesteproduksjonen innenfor kommunen som organisasjon, gjelder de styringssystemer som følger av kommuneloven¹. Kommunestyret har i utgangspunktet all beslutningsmyndighet, og kommunen har en hierarkisk organisasjonsstruktur.

Norske kommuner kan velge å legge deler av virksomheten i egne selskaper. Når deler av virksomheten legges over i egne rettssubjekter som for eksempel aksjeselskaper eller interkommunale selskaper, må styringssystemene følge den aktuelle lovgivningen. Kommunestyrets styring av selskapet må utføres i selskapets eierorgan. Kommunestyret har likevel det overordnede ansvaret for hele kommunens virksomhet, også den som drives av de kommunaleide selskapene.

At virksomheter eller tjenester skilles ut og legges i selskaper innebærer at betingelsene for folkevalgt styring og kontroll endres. Slik disse selskapene er organisert, skal selskapets

ledende organer ha betydelig grad av frihet til å drive virksomheten. Lovfestede bestemmelser og vanlige normer for god selskapsstyring setter grenser for hvor mye kommunene som eier disse selskapene kan og bør involvere seg i selskapenes virksomhet.

Anbefalingene for godt eierskap, god selskapsledelse og god kontroll av kommunale og fylkeskommunale selskaper og foretak begrenser seg til interkommunale selskaper (IKS) og aksjeselskaper (AS) og foretak etter kommunelovens kapittel 11. Kommuner har også anledning til å etablere stiftelser og samvirkeforetak, men disse organisasjonsformene har mindre omfang, og omtales bare kort. Samarbeid etter § 27 i kommuneloven har historisk vært en mye brukt hjemmel for interkommunalt samarbeid. I dag benyttes organisering i henhold til § 27 i liten grad innenfor oppgaver av forretningsmessig karakter, og denne samarbeidsformen omtales derfor ikke nærmere her.

I teksten brukes kommuner om både fylkeskommuner og kommuner

Med vennlig hilsen

LASSE HANSEN
Administrerende direktør

¹ Kommunale foretak (KF) er en del av styringssystemet i kommunen, og er ikke et eget selskap. Anbefalingene er primært tilpasset selskaper. Anvendt på kommunale foretak (KF) må noen av anbefalingene leses med dette forbehold.

Selskapsformer og alternative organisasjonsformer

Det er i hovedsak to muligheter som benyttes av kommunene ved utskilling av virksomhet: Interkommunale selskaper (IKS) og aksjeselskap (AS).

INTERKOMMUNALE SELSKAPER (IKS)

Et interkommunalt selskap etter lov om interkommunale selskaper kan bare opprettes av kommuner, fylkeskommuner eller andre interkommunale selskaper. Deltakerne har samlet sett et ubegrenset ansvar for selskapets forpliktelser². Selskapets eierorgan og øverste myndighet er representantskapet. Deltakerne skal opprette en skriftlig selskapsavtale.

Forvaltningen av selskapet ligger hos styret og daglig leder. Deltakerkommunene utøver eierstyring gjennom sine valgte medlemmer i representantskapet. Hver enkelt deltaker skal ha minst en representant i representantskapet. Kommune-styret har instruksjonsrett overfor sine medlemmer i representantskapet. Representantskapet velger også styret. Styret skal ha minst tre medlemmer, og omfattes av kravet om balansert kjønnsrepresentasjon, det vil si minimum 40 % av hvert kjønn. Daglig leder eller medlemmer av representantskapet kan ikke være medlem av styret.

Representantskapet som eierorgan utøver kontroll over styret på flere måter:

- bestemmer sammensetningen av styret

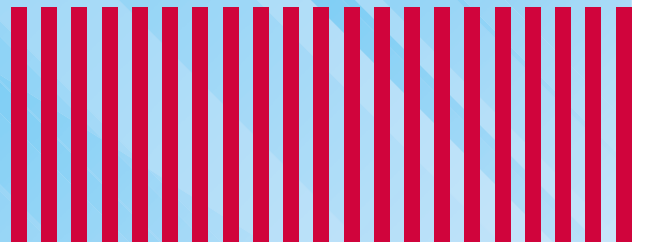
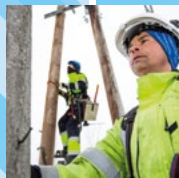
- kan instruere styret og omgjøre beslutninger
- kan gjennom selskapsavtalen fastslå at nærmere angitte saker må godkjennes i representantskapet

AKSJESELSKAP

Et aksjeselskap kan eies av en kommune eller fylkeskommune alene, sammen med andre kommuner og fylkeskommuner eller sammen med private rettssubjekter. I et AS har eierne begrenset økonomisk risiko for selskapets økonomiske forpliktelser. Selskapets øverste eierorgan er generalforsamlingen.

Gjennom generalforsamlingen, utøver eierne den øverste myndigheten i selskapet. Her kan eierne gjennom vedtekter, instruksjer og andre generalforsamlingsvedtak fastsette rammer og gi nærmere regler for styret og daglig leder. Det er generalforsamlingen som velger styret. Selskapet ledes av styret og daglig leder. Styret har det overordnede ansvaret for at selskapet drives i samsvar med eiernes formål og innenfor rammen av lowerket. Styret har også en viktig funksjon for å sikre strategisk planlegging for selskapet. Daglig leder skal forholde seg til de pålegg og retningslinjer som styret har gitt.

² KMD sendte i november 2014 forslag til endringer i lov om interkommunale selskap ut på høring. Høringsnotatet inneholder forslag om at IKS-lovens ansvarsregler erstattes av nye regler om begrenset deltakeransvar. Forslaget er pr november 2014 fortsatt under behandling.

Kommunene har også anledning til å velge noen andre organisasjonsformer.

KOMMUNALT FORETAK

Når kommunen ønsker å gi en virksomhet en noe mer selvstendig stilling enn det som gjelder i den tradisjonelle etatsmodellen, kan det etableres et kommunalt foretak etter kommunelovens kapittel 11. Foretaket er ikke en egen juridisk person, men del av kommunen som rettssubjekt. Kommunen er part i alle avtaler og hefter for foretakets forpliktelser. I motsetning til utskilling ved bruk av aksjeloven og lov om interkommunale selskaper, vil de ansatte fortsatt ha kommunen som arbeidsgiver. Foretaket ledes av et styre, som er utpekt direkte av kommunestyret. Daglig leder står i linje under styret, som igjen er underlagt kommunestyret. Foretakene er på denne måten direkte underlagt kommunestyrets budsjettmyndighet. Rådmannen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet overfor foretakets daglige leder³.

SAMVIRKEFORETAK

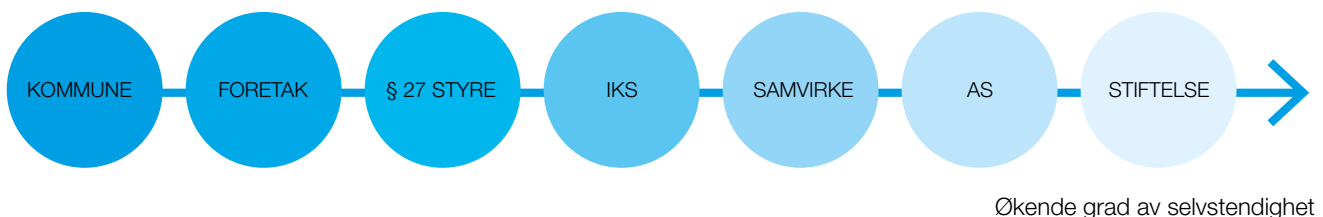
Kommuner kan også delta i samvirkeforetak. Et samvirkeforetak er ikke et selskap.

Samvirkeforetak har medlemmer, men ikke eiere, og styres av de som handler med foretaket og som dermed har direkte nytte av den virksomhet som drives. Samvirkeforetak har ikke fritt omsettelige eierandeler og kan følgelig ikke kjøpes opp. På årsmøtet – samvirkets øverste organ – fattes beslutninger som hovedregel ut fra prinsippet om ett medlem, én stemme. Det er lov om samvirkeforetak (samvirkelova) av 29. juni 2007 nr. 81 som regulerer denne organisasjonsformen.

STIFTELSE

Kommuner og fylkeskommuner kan også opprette stiftelser. En stiftelse er et selvstendig rettssubjekt. Som stifter av en stiftelse kan kommunen verken utøve styring over stiftelsens virksomhet eller gjøre krav på andel i stiftelsens overskudd (ta utbytte). Stifterne kan ikke løse opp stiftelsen. Stiftelse er bare en hensiktsmessig organisasjonsform der det er ønske om å gjøre virksomheten helt uavhengig av kommunen. Det er lov om stiftelser (stiftelsesloven) av 15. juni 2001 nr. 59 som regulerer denne organisasjonsformen.

ALTERNATIVE ORGANISASJONSMODELLER

³ Det er et unntak fra hovedregelen om at administrasjonssjefen ikke har instruksjonsmyndighet overfor daglig leder. Etter kommuneloven § 72 nr 1 kan administrasjonssjefen instruere daglig leder om at iverksettelsen av en sak skal utsettes til kommunestyret har behandlet saken.

God folkevalgt styring

Selv om deler av virksomheten er lagt ut i et selskap, har kommunestyret det overordnede ansvaret. Det er derfor viktig å opprettholde god folkevalgt styring.

God folkevalgt styring defineres gjerne gjennom fire standarder⁴:

- **PÅLITELIG STYRE** preges av likebehandling, politisk redelighet og respekt for spilleregler. Denne standarden berører kommunepolitikkenes allmenne omdømme. Det handler om innbyggernes tillit til at de behandles likt i de kommunale beslutningsprosessene.
- **ANSVARLIG STYRE** fremmer oversiktlig politikk og informerte innbyggere som grunnlag for deres kontroll med de folkevalgte. Et ansvarlig styre skal sørge for at innbyggerne har tilstrekkelig informasjon til å følge med i politikken og stille de styrende til ansvar.
- **BORGERNÆRT STYRE** stimulerer innbyggernes interesse for og engasjement i lokalpolitikken gjennom høringskanaler og muligheter for debatt og deltakelse. Ved borgernært styre er det etablert kanaler for innbyggermedvirkning i beslutningsprosessene, også i prosesser der det ikke er lovpålagt.
- **EFFEKTIVT STYRE:** Folkevalgte har god styring, og leverer resultater. Et effektivt styre kjennetegnes bl.a. ved ryddige forhold i den

politiske styringen av administrasjonen og at kommunen leverer resultater innbyggere og folkevalgte er tilfreds med.

Forskning⁵ viser videre at administrasjonen har en viktig støttefunksjon for at de folkevalgte skal kunne ivareta sine roller på en god måte.

For at de folkevalgte skal kunne påvirke og styre selskapene i tråd med de formål som er satt, er det viktig å være bevisst de mulighetene som finnes i å styrke kunnskapen og oppmerksomheten rundt eierskapspolitikken blant et bredt utvalg av de folkevalgte, og at den gis en bred og helhetlig politisk prosess. Et grep for å sikre dette, kan være å forankre eierskapspolitikken i kommuneplanen.

⁴ Baldersheim og Rose 2011

⁵ NIBR-rapport 2015:1 Kommunale selskaper og folkevalgt styring gjennom kommunalt eierskap

Ved utskilling av virksomhet i selvstendige retts-
subjekter vil konkurranseregelverket som Norge
er bundet av gjennom EØS-avtalen legge førin-
ger for valg av selskapsform og drift. Selskaps-
formen er også viktig for mulighet og ønske om
politisk styring og kontroll, og hvorvidt selskapet
skal ta risiko og operere i et marked.

FYSISK SKILLE MELLOM MONOPOL OG KONKURRANSE- VIRKSOMHET

Noen kommunalt eide selskaper er tildelt oppgaver i egenregi eller har enerett på å utføre visse oppgaver, samtidig som de utfører andre tjenester i konkurranse med andre. Dersom selskapet i tillegg konkurrerer med private selskaper, kan det oppstå spørsmål om den delen av selskapet som konkurrerer i markedet mottar en eller annen form for offentlig støtte, og om denne støtten eventuelt er i strid med regelverket om offentlig støtte. Det sentrale er at selskapets konkurranseutsatte virksomhet ikke subsidieres, for eksempel ved at virksomheten benytter selskapets administrative støttefunksjoner og/eller utstyr fra den fullfinansierte delen av selskapet (krysssubsidiering).

Det vil imidlertid være betydelig enklere å unngå krysssubsidiering dersom man skiller den

UTARBEIDELSE AV EIERSKAPSMELDINGER

Kommunestyrene bør hvert år fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap ved å utarbeide en eierskapsmelding for alle sine selskaper.

Disse prinsippene bør gjenspeile selskapet sett i sammenheng med kommunens totale virksomhet og være kommunisert og tilgjengelig, ikke bare for selskapets organer, men også for kommunens innbyggere. Eierskapsmeldingen gir også et godt grunnlag for en politisk gjennomgang av all virksomhet som er organisert som selvstendige rettssubjekter. Eierskapsmeldingen skal behandles i kommunestyret. Eierskaps-

meldingen skal primært omhandle selskapene der kommunen er hel- eller deleier, men bør også reflektere styringen av de interkommunale samarbeidene.

Eierskapsmeldingen bør minimum ha disse hovedpunktene:

1. Oversikt over kommunens virksomhet som er lagt i selskaper og samarbeid.
2. Politisk styringsgrunnlag gjennom kommunens prinsipper for eierstyring
3. Juridisk styringsgrunnlag knyttet til de ulike selskaps- og samarbeidsformene.
4. Formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene, herunder styringsdokumentene.
5. Selskapenes samfunnsansvar knyttet til miljø, likestilling, åpenhet, etikk osv.

En eierskapsmelding vil sikre et grunnlag for nødvendige styringssignaler til selskapene og tydeliggjøre de folkevalgtes ansvar. Den vil også bidra til å skaffe oversikt over kommunens samlede virksomhet og bidra til mer åpenhet overfor omverden.

Det bør også utarbeides en felles eierskapsmelding hvis kommunen er medeier i flere selskaper sammen med andre kommuner. En slik eierskapsmelding vil sikre felles føringer fra eierne der det er mulig.

ANBEFALING 5: ::

UTARBEIDELSE OG REVIDERING AV STYRINGS-DOKUMENTER

Kommunestyret skal utarbeide og bør jevnlig revidere styringsdokumentene og avtalene som regulerer styringen av selskapet.

Kommunen bør ha en åpen og klart uttrykt eierstrategi for sitt eierskap i ulike selskaper.

Når kommunestyret har valgt å legge en del av sin virksomhet inn i et selskap, medfører det også overføring av styringsrett til virksomheten. Oppgaven til selskapets styre og administrasjon er å trekke opp virksomhets- og forretningsstrategien innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eieren/eierne. Det er denne ytre rammen som er eierstrategien, og innenfor den skal selskapet ha betydelig grad av spillerom. Selskapsstrategier er en felles betegnelse for strategiene som har sin forankring i selskapet.

Vedtektene for aksjeselskaper og kommunale foretak, samt selskapsavtalen for IKS regulerer viktige sider ved selskapenes og det kommunale foretakets rettsforhold. Hovedintensjonen er å regulere forholdet mellom eierne og mellom eierne og selskapet, eller interne forhold i virksomheten. For å underbygge vedtektene/selskapsavtalen og regulere styringen kan det

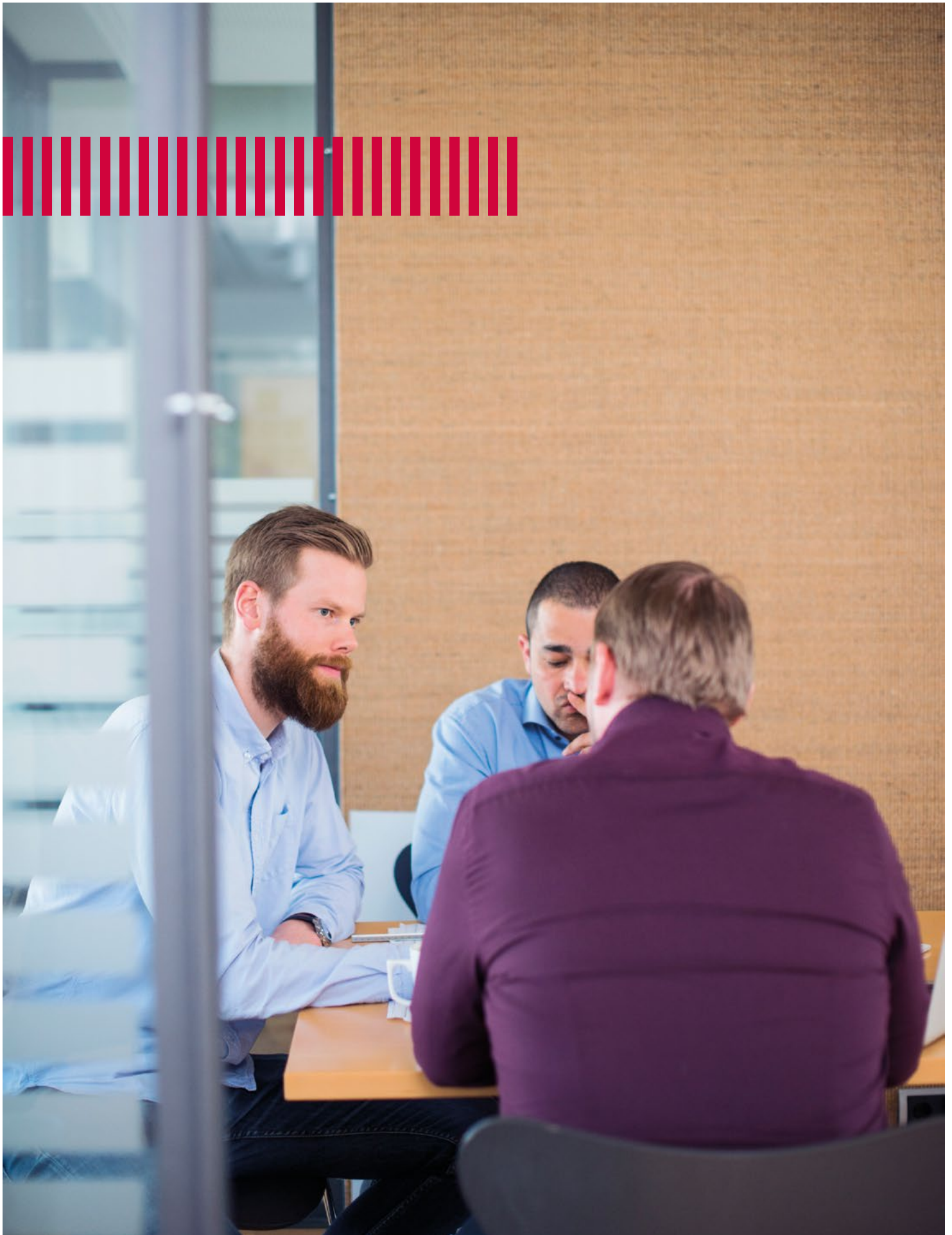
være hensiktsmessig å utarbeide andre styringsdokumenter. Disse er ikke lovfestet, men er ment å sikre bevist eierstyring og å tilstrebe åpenhet og gjennomsiktighet i kommunal tjenesteproduksjon når den er organisert i selskaper. Det er først og fremst eierne, det vil si de folkevalgte, som har behov for slike dokumenter.

ANBEFALING 6: ::

EIERMØTER

KS anbefaler at det jevnlig gjennomføres eiermøter for å bidra til god eierstyring og kommunikasjon med selskapet. Et eiermøte er et møte mellom representanter fra kommunen som eier, styret og daglig leder for selskapet.

Noen ganger har eierne behov for å diskutere strategier seg imellom uten å treffe formelle beslutninger, og dette bør kunne gjøres uten å måtte innkalle til møte i generalforsamlingen eller representantskapet etter de formelle reglene i loven. Et eiermøte er ikke lovregulert og er bare en uformell arena der det ikke skal treffes vedtak. I tillegg bør det ikke legges føringer eller «gis signaler» i eiermøtene som kan anses å gripe inn i styrets myndighetsområde. Eiermøtene er uforpliktende for eierne og for selskapet.

”

Avhengig av selskapets formål,
anbefales det som en hovedregel
at kommunestyret oppnevner
sentrale folkevalgte som selskapets
eierrepresentanter i eierorganet.

ANBEFALING 9: |||||

**SAMMENSETNINGEN
AV STYRET**

Det er eiers ansvar å sørge for at styrets kompetanse samlet sett er tilpasset det enkelte selskaps virksomhet. Det anbefales at kommunen sikrer opplæring av styremedlemmene.

Styret skal gjenspeile og representere selskaps behov og bør ha forskjellig og supplerende kompetanse innen økonomi, organisasjon og om markedet som selskapet opererer i. Videre bør styret inneha faglig innsikt og ha en interesse for selskapets formål.

Kommunen må selv definere hva slags kompetanse og kapasitet som forventes av styremedlemmene. Et godt utgangspunkt for denne vurderingen kan være selskapets formålsparagraf, de langsiktige strategiene som er lagt for selskapet og situasjonsbestemte forhold de nærmeste årene. Det bør tilstrebes en sammensetning med komplementær kompetanse og erfaring. Det er viktig å oppnevne styremedlemmer som kan sikre styrets kontrollfunksjon overfor daglig leder.

Styreverv i selskaper er et personlig verv. Medlemmer av selskapsstyrer representerer bare seg selv, ikke noen av eierne, og skal ivareta selskapets interesser til det beste for alle eierne. Det betyr at man ikke representerer verken partier, kommunen eller andre interessenter, men ivaretar selskapets interesser og eierne kollektivt på best mulig måte, ut fra selskapets formål og innenfor lovens rammer.

Det understrekes at loven ikke er til hinder for

at folkevalgte kan velges til styremedlemmer. Forståelse og erfaring fra det politiske systemet i kommunene kan være en viktig kompetanse som styret bør besitte.

Når det er spørsmål om å velge folkevalgte eller ansatte i kommunen til styremedlemmer i selskaper kommunen har eierandeler i, bør kommunen vurdere hvor ofte vedkommende vil bli inhabil. Dersom inhabilitet vil inntre ofte, må det vurderes om dette vil gjøre det uhensiktsmessig å velge den aktuelle personen til styremedlem. Typisk gjelder dette der det er snakk om sentrale folkevalgte eller ansatte i lederstillinger. Om ulempene ved å velge slike personer til styremedlemmer overstiger behovet for å ha den aktuelle personen i styret er en vurdering som kommunestyret selv bør gjøre.

ANBEFALING 10: |||||

**VALGKOMITE OG
STYREUTNEVNELSER**

Ved valg av styrer til kommunalt eide selskaper bør det vedtektsfestes bruk av valgkomite.

Representantskapet/generalforsamlingen bør velge leder av valgkomiteen. I selskap med flere eierkommuner bør valgkomiteen sammensettes slik at den reflekterer eierandelene.

Ordningen med valgkomite er ikke lovregulert, og den bør derfor vedtektsfestes, alternativt nedfelles i selskapsavtalen. Videre anbefales det at det utarbeides retningslinjer som regulerer deres arbeid. Det anbefales også at valgkomiteen har en

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll.

perioden utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret. Det anbefales at planen angir hvilke eierinteresser og selskaper som vil kunne være aktuelle for kontroll, og i hvilken grad det er aktuelt å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med utgangspunkt i planen skal kontrollutvalget avgi rapport til kommunestyret om gjennomførte kontroller samt resultatene av disse.

Det anbefales at kommunestyret innenfor rammen av kommunelovens bestemmelser fastsetter regler og etablerer rutiner for selskapskontrollen, herunder hvilke dokumenter som uoppfordret skal sendes kontrollutvalget med angivelse av hvem denne plikten påhviler.

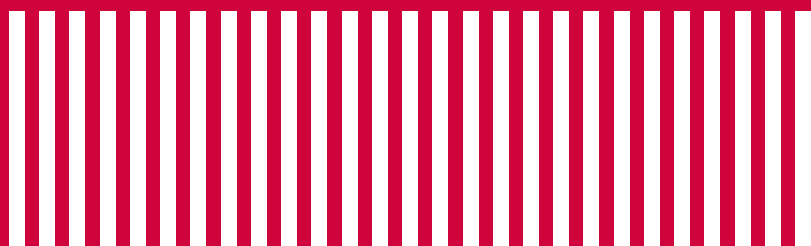
De kommunale foretakene er en del av kommunen som juridisk person og faller inn under kontrollutvalgets generelle ansvar for å påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, og at det utføres forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomheten i samsvar med kommunelovens bestemmelser. Det anbefales at de kommunale foretakene blir viet

oppmerksomhet når plan for forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet utarbeides og vedtas av kommunestyret.

I note til årsregnskapet skal kommunen opplyse om hvordan den samlede virksomheten i kommunen er organisert. Blant annet skal det opplyses om kommunen har opprettet kommunale foretak, er deltaker i interkommunalt samarbeid eller deltakere i interkommunale selskaper eller har eierinteresser i aksjeselskaper. Dette bør ligge lett tilgjengelig for de folkevalgte og innbyggerne.

For at kontrollutvalget skal kunne ivareta sine tilsyns- og kontrolloppgaver i selskaper, gir kommuneloven § 80 kontrollutvalget en vidtgående rett til opplysninger og innsyn i selskaper som kommunen i sin helhet eier alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner. I kommuner med flere eiere bør eierne koordinere sin kontrollvirksomhet, slik at ikke mange eiere iverksetter kontrolltiltak uten å koordinere dette med de andre. Det bør derfor være en dialog mellom eierkommunene om hvordan en skal drive selskapskontrollen med selskaper der flere kommuner er eiere.

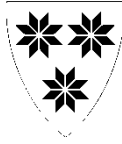
Kontrollutvalgets oppgave i forbindelse med selskapskontroll er todelt; en obligatorisk del som benevnes eierskapskontroll og en frivillig del som kan omfatte forvaltningsrevisjon. Eierskapskontroll innebærer en vurdering av eierskapsutøvelsen og forhold knyttet til rapportering og informasjonsflyt fra et eierperspektiv. Det er opp til kommunestyret å avgjøre om selskapskontrollen også skal omfatte forvaltningsrevisjon som innebærer systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut i fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Postadresse: KS
Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VIIIs gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00

ks@ks.no
www.ks.no

Selbu kommunes eierstrategi

for forvaltning og oppfølging av kommunens eierinteresser
i eksterne selskaper

Versjonen er vedtatt av kommunestyret i Selbu kommune 26.06.2016

DEL I

PRINSIPIELLE SIDER VED OFFENTLIG EIERSKAP

1. Norske kommuners og fylkeskommuners verdier

Betydelige verdier forvaltes på kommunalt/fylkeskommunalt nivå i Norge. En stor del av disse verdiene har kommuneforvaltningen valgt å legge inn i ulike selskap. Verdiene og avkastningen fra disse selskapene har fått en stadig større betydning for mange av kommunenes samlede økonomi.

2. Behov for en eierstrategi for Selbu kommunes eierskap

Selbu kommune forvalter betydelige verdier gjennom ulike typer eierinteresser i flere selskaper/virksomheter. For å forvalte verdiene som kommunen rår over på en best mulig måte, må det etableres en overordnet strategi. Eier bør avklare sitt ståsted i forhold til selskapet og definere sine forventninger.

Utøvelsen av eierskapet har direkte konsekvenser for virksomhetens disponeringer og prestasjoner. Hvis eier ikke stiller krav og ikke har definert målsetninger for sitt eierskap, vil virksomheten ha tilsvarende uklare målsetninger for sin virksomhet. Uavhengig av eiermålsetningens innhold må disse være klart kommunisert.

Under vises hvordan ulike, alternative eiermålsetninger vil avgjøre hva som blir virksomhetenes målsettinger og prioriteringer. Ikke alle spørsmål knyttet til forvaltning av verdiene i et selskap er et spørsmål for eieren. Når kommunen har valgt å legge en del av sine verdier inn i et selskap, medfører dette også en overføring av styringsrett til virksomheten.

Selskapets styre og administrasjon skal legge opp virksomhets- og forretningsstrategien innenfor en ytre ramme som er trukket opp av eier. Det er denne ytre rammen som er eierstrategien, innenfor denne skal selskapet ha betydelig grad av spillerom.

Det mest fundamentale eierspørsmål er spørsmålet om kommunen fortsatt skal være eier. Det er et sett av ulike forhold som inngår i en totalvurdering for å kunne gi svar på et slikt spørsmål. Dersom kommunen bestemmer seg for fortsatt å eie, må strategien for eierskapet konkretiseres. Det er flere ulike måter å forankre en eierstrategi på i selskapet. For det første vil selskapets formålsparagraf tegne opp en ytre ramme.

I tillegg vil generalforsamlingsvedtak kunne gi instruksjoner om eiers krav og forventninger. Den løpende kommunikasjon mellom eier og styre er også viktig. Som det er pekt på kan formålet med kommunens eierskap spenne fra et finansielt, basert på avkastningsbetraktninger, til et politisk eierskap, med fokus på politisk måloppnåelse.

Eierstrategien må tydelig ta stilling til slike spørsmål. En eierstrategi er en politisk viljeserklæring, og bør evalueres med jevne mellomrom. Det politiske flertallets tanker og vurderinger kan endres på samme måte som eksterne vilkår kan gi grunnlag for å endre eierstrategien.

Eiermålsetninger kan være:

- Maksimalt utbytte
- Sikkert utbytte
- Sysselsetting
- Regional næringsutvikling

Virksomhetens (selskapets) målsetninger kan være:

- Effektiv drift
- Risikospredning
- Antall ansatte
- Etablere ny virksomhet
- Ledelsens egendefinerte mål

Dersom eierstrategien konkluderer med at formålet med eierskapet er å ivareta politiske eller samfunnsmessige mål, er det viktig å synliggjøre at slike prioriteringer har en kostnad. En kostnad som oppstår på bakgrunn av politiske beslutninger og ikke som følge av rene driftsmessige konsekvenser, må synliggjøres for beslutningstakerne. Dersom slike kostnader ikke er synliggjort, innskrenker det de politiske prioriteringsmulighetene. Forenklet sagt kan man si at den samfunnsmessige nytten må være større enn den økonomiske kostnaden for at et slikt valg skal kunne la seg forsvare.

3. Etablering av eierstrategi for de ulike selskap

En grunnleggende forutsetning for en aktiv eierstyring er at en klar og presis eierstrategi formuleres for hvert enkelt selskap. Eierstrategien skal beskrive hva kommunen vil oppnå som eier. Det er en del generelle føringer som er retningsgivende ved etableringen av en eierstrategi. Prosessene omkring etableringen av en slik helhetlig eierstrategi kan beskrives slik:

Etableringen av en eierstrategi bør starte med en kort beskrivelse av den historiske bakgrunnen for eierinteressen i det aktuelle selskapet, samt de senere års utvikling. Deretter bør strategien peke på aktuelle punkter for vurderingen av det fremtidige eierskap.

Noen eksempler på slike kriterier ved vurderingen av eierskapet er følgende:

- Kapitalbindingssynspunkt – stor kapitalbinding kan anses ikke å være ønskelig for kommunen.
- Oppfølgings- og investeringsbehov – stort behov for aktiv oppfølging med fokus på blant annet ressursbruk samt behov for kapitalinnskudd, kan ofte anses ikke å være ønskelig for kommunen.
- Virksomhetsområdets utvikling og risiko – stort omstillingsbehov og høy risikoprofil gjør fortsatt eierskap mindre attraktivt.
- Samfunnsmessig betydning – stor samfunnsmessig nytte innenfor for eksempel sysselsetting og lokal næringsutvikling, taler for fortsatt eierskap.
- Lønnsomhet i dag og i fremtiden – god lønnsomhet i dag og i fremtiden gjør fortsatt eierskap attraktivt.

Eierstrategi kan være følgende:

- Fortsette å eie/avhende
- Mål for eierskapet/begrunnelse for avhendelse
- Finansielle mål: Høste, utvikle.
- Optimalisere den samfunnsmessige nytten, eller en kombinasjon av disse målene.

4. Evaluering av det kommunale eierskapet – er kommunen den rette eier?

Kommunen bør foreta løpende evalueringer av sitt eierskap. En slik evaluering bør foretas uavhengig av de politiske forhold i kommunen. Behovet for slike løpende evalueringer kan illustreres ved følgende:

Vesentlige endringer i forhold som påvirker verdiene kan resultere i at kommunen må endre sin eierstrategi. Det må i så fall begrunnes hvorfor det er av betydning fortsatt å være eier. Dersom markedet bidrar til å utsette kommunens virksomheter for vesentlig økonomisk risiko, og dersom andre aktører kan produsere de aktuelle varer eller tjenester på en bedre måte enn hva kommunens selskap kan, bør en stille spørsmål ved om selskapet skal avhendes eller avvikles på en annen måte.

Kommunen bør ikke bare vurdere eierskapet i relasjon til egne behov, men også i forhold til de behov selskapene vil ha i konkurranse med andre markedsaktører. Relevante spørsmål å stille vil her være om kommunen kan bidra med nødvendig handlingsrom, kompetanse og kapital slik at selskapene får de samme rammevilkår og muligheter til å utvikle seg som andre markedsaktører.

DEL II

KRAV TIL ET GODT EIERSKAP

1. Eierstyring og krav til virksomhetene

Når kommunen har satt opp sine eierkrav, skal eier begrense seg til overordnet styring. Detaljstyring fra eier kan pulverisere styrets ansvar. Selskap som helt eller delvis forvalter viktige politiske spørsmål eller oppfølging av disse, må likevel være innstilt på en løpende dialog med eier for å unngå mangelfull gjennomføring av vedtatt politikk.

Kommunen bør stille styret overfor klare krav om realisering av målene. Eieren skal kontrollere måloppnåelsen og holde styret ansvarlig for denne. Dette innebærer at kommunen bør stille avkastningskrav til virksomhetene i de tilfeller disse har forretningsmessige målsettinger. På den annen side bør også styrene kunne stille visse forventninger til hvordan eiers krav skal være utformet.

- Eierkravene må være klare og tydelige. Kravene må være klart kommunisert og ikke gi grunnlag for tvil om hva eier egentlig vil oppnå.
- Kravene må ha en utforming som gjør at måloppnåelsen kan etterprøves. Det må på objektivt grunnlag kunne fastslås om eierkravene er innfridd eller ikke.
- Kravene må være realistiske. Eiers krav bør være utfordrende og krevende, men innenfor de rammer som det vil være mulig å nå.
- Kravene må sikre forutsigbarhet for selskapene. Når kommunen som eier har fremsatt sine krav, må selskapet få frihet og tilstrekkelig selvstendighet til å realisere eiers mål.

Eieren må ikke endre sine krav i den tidsperioden selskapet er gitt for å nå målene. Den grunnleggende kontrollformen kommunen har som eier er gjennomgangen av selskapenes årsoppgjør og årsmelding. I løpet av året bør det dessuten være en dialog mellom kommunen og virksomheten om saker som anses viktige og prinsipielle.

For å ha en tilfredsstillende oppfølging av sine eierinteresser, må kommunen sørge for å ha god kompetanse på kontroll og oppfølgingssiden i sin administrasjon. Den bør struktureres og samles på en god måte. For å sikre en profesjonell forvaltning av eierskapet foreslås at formannskapet tar rollen som et **eierskapsutvalg**. Utvalget bør ha ansvaret for å sikre en profesjonell forvaltning av eierrollen gjennom fortløpende oppfølging og evaluering av kommunens ulike eierskap, herunder:

- sikre gode rutiner for planlegging av deltakelse i generalforsamling
- oppfølging av årsmelding, forestå forslag til styrerepresentasjon
- tilbakerapporteringsrutiner fra generalforsamlinger
- initiere eiermøter ved behov

En behandling av disse spørsmål i formannskapet sikrer effektiv og kvalitativ forvaltning. I eierskapsutvalgets arbeid skal det legges til grunn at det skal være politisk deltakelse på generalforsamling/årsmøte i de enkelte selskap og at de personer som deltar på generalforsamling/årsmøte ikke bør være medlemmer i styret i samme selskap/forening.

2. Vedtak skal fattes på generalforsamlingen

Formelt sett skal Selbu kommunes eiermyndighet i aksjeselskapene og i de kommunale foretak utøves henholdsvis i generalforsamlingen og i foretaksmøtene. Kommunen skal ikke involvere seg i virksomhetenes daglige drift. I aksjeselskapene er generalforsamlingen beslutningsarena der kommunen opptrer som eier. Dette skal likevel ikke være til hinder for at det kan være uformelle kontakter mellom eier på den ene siden og styre og administrasjon på den andre siden, om viktige og prinsipielle saker.

Styret er ansvarlig for måloppnåelsen. Dersom styret ikke klarer å oppfylle de krav som eier har definert, må styret og eier vurdere årsakene til at målene ikke ble nådd. Gjennom generalforsamlingen har eieren myndighet til å velge styremedlemmer, og ved manglende måloppnåelse kan styret bli skiftet ut.

3. Styrets arbeid

3.1 Styret skal ivareta en uavhengig kontrollfunksjon overfor virksomhetens ledelse

Styret skal ivareta den strategiske ledelsen av selskapet innenfor de rammene som er gitt av eieren. I denne rollen bør styret ta føringen i diskusjoner om strategiske valg for selskapet. Et kompetent styre skal være en viktig diskusjonspartner og støttespiller for virksomhetens ledelse. Samtidig må styret kontrollere ledelsens arbeid ut fra gitte målsettinger. Styret må derfor ha en uavhengig rolle i forhold til ledelsen. Styret må i forlengelsen av kontrollfunksjonen vurdere selskapets ledelse og endringer i denne.

3.2 Styret må arbeide aktivt med egen kompetanseutvikling og evaluering

Styrelederen har et særlig ansvar for å sikre at arbeidet i styret fungerer godt. Det bør legges opp til en møtefrekvens som sikrer at styret kan ivareta sine funksjoner på best mulig måte. Styrelederen bør tilrettelegge for at styrets samlede kompetanse utnyttes på en best mulig måte.

3.3 Styresammensetningen skal være kjennetegnet av kompetanse, kapasitet og mangfold

God styrerekruttering bør være en viktig oppgave for kommunen som eier. Styrets sammensetning må avstemmes i forhold til virksomhetens strategiske og forretningsmessige karakter. Styret må være en ressursbase som tilfører innsikt og kunnskap på de områder som er viktige for virksomhetens utvikling, vekst og lønnsomhet. God økonomisk forståelse er en forutsetning da alle selskapene har økonomisk virksomhet. Styret bør også kunne tilby selskapet juridisk kompetanse. Det er svært viktig at styrets medlemmer forstår den virksomhet som selskapet bedriver. De ulike selskaper har ulike bransjemessige utfordringer og særegenheter.

For eier, representert ved kommunestyret, kan det være vanskelig å foreslå utskiftninger av styremedlemmer, selv der det er åpenbart at styremedlemmet ikke fungerer tilfredsstillende. I noen tilfeller kan styremedlemmene også sitte i kommunestyret. I rollen som styremedlem blir da denne personen underordnet kommunestyret (som vedkommende selv er medlem av) som generalforsamling.

På denne måten får man en blanding av under- og overordningsforhold som kan være problematisk, og Selbu kommune må sørge for å ha et ryddig forhold til dette.

At en person er inhabil innebærer at vedkommende ikke kan tilrettelegge saksgrunnlaget eller treffe avgjørelser i en sak. Loven fastslår at en person er inhabil når han leder eller haren ledende stilling, er medlem av styret eller bedriftsforsamling, for et selskap som er part i saken og ikke helt ut eies av stat eller kommuner, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken. I juni 2009 skjerpet Stortinget inn reglene for habilitet.

Forvaltningslovens § 6 fastslår nå at ingen kommunalt ansatte eller folkevalgte skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem, også der selskapene er fullt ut offentlig eide. Regelverket vil tre i kraft fra 1. november 2011. Det er ingen overgangsbestemmelser for nyetablerte selskap.

Det er allikevel viktig å understreke at politisk deltakelse i styrene generelt vil være tillatt og at politisk kompetanse i mange virksomheter er viktig for selskapsstyrene. Politikere som har eller har hatt styreverv har også en høyere generell interesse og kunnskap om selskapene og eierstyring og bidrar på denne måten med viktig kompetanse i kommunestyret og deres ansvar.

Etter aksjeloven skal et styre i et aksjeselskap ha minst 3 medlemmer. I selskap med mindre enn 3 millioner i aksjekapital kan styret likevel ha færre enn 3 medlemmer. Hensiktsmessig størrelse vil ofte være fra 3-6 styremedlemmer.

Ved valg av styremedlemmer er det viktig å klargjøre forventningene til styrene som kollegium og hvilke krav som bør gjelde både til kompetanse, kapasitet og mangfold. Disse forhold kan i det følgende kort kommenteres slik:

Kompetanse- og kunnskapshensyn:

Styresammensetningen må samlet sett gi den ønskede kompetanse og kunnskap for selskapet. Det er nødvendig med solid bransjekunnskap fra den sektoren virksomheten opererer i. For kommersielle virksomheter bør det søkes å velge representanter med erfaring fra næringsvirksomhet. God kjennskap til offentlig forvaltning og politikkutøvelse er viktig i alle selskaper.

Kapasitetshensyn:

Styreverv krever betydelig innsats. Omfanget av aktuelle kandidaters øvrige stillinger og verv må være forenlig med den tidsbruken det er rimelig å påregne at styrevervet krever.

Mangfold:

Ulik erfaringsbakgrunn vil være en styrke i styrearbeidet. Styrets evne til å analysere et sakskompleks fra ulike synsvinkler blir bedre dersom styret er bredt sammensatt. Det er viktig at det sikres en god kjønnsfordeling i styrene. Det er ønskelig at styrene, valgkomiteene og de andre eierne i selskapene bidrar til en god kjønnsbalanse i styrene.

Honorar:

Styrehonorarer bør fastsettes basert på selskapets økonomiske omfang, styrets arbeidsbelastning, styrerisiko og styremedlemmenes kompetansemessige bidrag til selskapene. Sammenlignbare data fra tilsvarende selskaper i andre kommuner bør fremskaffes. Honoraret i aksjeselskapene skal fastsettes av generalforsamlingen etter innstilling fra styret.

4. Kapitalstrukturen skal være tilpasset formålet med eierskapet og virksomhetens situasjon

Kapitaliseringen av et selskap, vurdert etter forholdet mellom gjeld og egenkapital, er et vesentlig eierspørsmål. For mye og for lite egenkapital kan medføre effektivitetstap. Ideelt sett bør det for hver virksomhet foretas regelmessige analyser av kapitalstrukturen. Forretningsrisiko, bransjemessige særtrekk, prisen på fremmedkapital og finansiell styrke er alle forhold som må vurderes når virksomhetens kapitalstruktur skal bestemmes.

5. Eiers løpende avkastning – Utbyttepolitikk

I alle selskaper der formålet ikke er politisk, men kommersielt, må det stilles krav om avkastning til eier. Den økonomiske risiko kommunen utsetter fellesskapets verdier for gjennom engasjement i ulike selskaper må forsvares gjennom en løpende avkastning. I selskaper der virksomheten har karakter av næringsdrift bør en offentlig eier stille de samme krav til avkastning på investert kapital, som det en privat eier vil gjøre.

I de tilfeller der kommunens eierskap har et blandet formål eller er politisk og strategisk motivert, er det viktig at kostnadene med å løse samfunnsoppgavene som disse selskapene har, blir synliggjort. På den måten vil en få belyst hva denne type oppgaver reelt koster kommunen. En må søke å skille ut ressursbruk og grad av måloppnåelse for nærmere definerte mål. Det bør ha en betydelig egenverdi for kommunen å få frem kostnadene ved de samfunnsmessige oppgaver kommunen skal løse.

DEL IV

PRINSIPIELLE TILPASNINGER

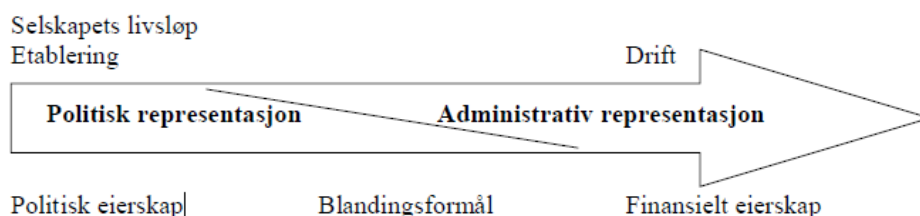
Med utgangspunkt i de prinsipielle drøftinger etableres det en klar eierstrategi for hvert enkelt selskap hvor Selbu kommune er eier. Ut fra kommunens primære formål foretas det en gruppering av eierskapet mellom: **Finansielt** eierskap, **Politisk** eierskap og **Blandingsformål**.

For å sikre en profesjonell forvaltning av eierskapet i samsvar med de prinsipper som er gitt skal formannskapet fungere som et eierskapsutvalg. Formannskapet får mandat til å sikre en profesjonell forvaltning av eierrollen gjennom fortløpende oppfølging og evaluering av kommunens ulike eierskap i selskapene, sikre gode rutiner for planlegging av deltakelse i generalforsamlinger, forestå forslag til styrerepresentasjon, tilbakerapporteringsrutiner fra generalforsamlinger, samt initiere Eiermøter ved behov.

Formannskapet vurderer formålsgrupperingen av de forskjellige eierskap; finansielt, politisk, blandingsformål av eierskapet.

Styresammensetningen skal være kjennetegnet av kompetanse, kapasitet og mangfold. Den skal avstemmes i forhold til virksomhetens strategiske og forretningsmessige karakter. Sammensetningen mellom politisk og administrativ representasjon vil variere avhengig av selskapene livsløp, hvor det i etablerings-/interimsfasen vil være behov for politiske representanter, mens det etter at selskapet er kommet over i ordinær driftsfase vil være større behov for administrativ representasjon. Formålsinndelingen av eierskapet kan gi et godt grunnlag for sammensetningen.

Styresammensetningen kan da illustreres slik:

Ovennevnte illustrasjon kan også gi grunnleggende føringer i forhold til spørsmål om kommunens eierskap, hvor behovet for eierskap avtar i forhold til selskapets livsløp.

For å tiltrekke ønsket kompetanse bør honorarpolitikken utformes slik at de fremmer måloppnåelse i selskapene og fremstår som rimelige. Styrehonorarene bør fastsettes basert på selskapets økonomiske omfang, styrets arbeidsbelastning, styrerisiko og styremedlemmenes kompetansemessige bidrag.

Det skal foretas en kostnadmessig vurdering i forhold til eierskapet i alle selskap. I selskaper som har et politisk definert eierskap må de kostnader som oppstår synliggjøres, og den politiske nytten må være større enn den økonomiske kostnaden. I de øvrige selskaper skal det stilles krav til avkastning på investert kapital, som det en privat eier vil gjøre.

KONKLUSJON

En eierstrategi vil legge et godt grunnlag for en god oppfølging av kommunens eierskap i hvert enkelt selskap. Det vil legge grunnlaget for at Selbu kommune som eier vil gi klarere styringssignaler og dermed bidra til avklaringer og større forutsigbarhet for selskapene.

Eierstrategi:

1. Det skal være en klar og presis eierstrategi for hvert enkelt selskap som skal være godt forankret hos de enkelte styrerepresentant.
2. For å sikre en profesjonell forvaltning av eierskapet foreslås at formannskapet tar rollen som et **eierskapsutvalg**. Eierskapsutvalget skal organisere sitt arbeid ut fra følgende prinsipielle føringer:
 - a. Kontinuerlig strategisk vurdering av formål, rammer og føringer for alle de engasjementer kommunen er involvert i som er organisert som selvstendige rettssubjekter. Vedtekter og eventuelle aksjonæravtaler vurderes fortløpende.
 - b. Ved nye eierskapsinitiativ skal det foreslås formål, overordnede strategiske føringer og rammer, samt overordnet styringsmodell for disse. Videre skal det utarbeides forslag til vedtekter og eventuelle aksjonæravtaler.
 - c. Det enkelte selskapsengasjement vurderes i forhold til avvikling dersom fortsatt engasjement ikke synes riktig i forhold til endrede rammebetingelser, endrede prioriteringer, endrede ressurser eller alternative måter å organisere virksomheten på. Der hvor andre eiere er involvert, fordres en fortløpende dialog med disse.
 - d. Selskapene skal vurderes i forhold til om de har oppgaver av prinsipiell politisk karakter kontra oppgaver som overveiende er av mer administrativ operativ karakter. Denne vurderingen danner bl.a. føringer for kommunens eier/styrekompetanse i selskapenes organer.
 - e. Det etableres klare rutiner for deltakelse i generalforsamlinger. Herunder tidsplanlegging, hvem som møter for kommunen og informasjon tilbake til selskapene, informasjon og fullmaktsforhold til den som møter for kommunen, spesielle føringer/eierkrav som ønskes meddelt ved generalforsamling osv. Det skal i utgangspunktet være politisk deltakelse på generalforsamling/ årsmøte, men dette kan delegeres til rådmannen. Det fastsettes standard rutiner for tilbakerapportering etter generalforsamling. Rapportmal årsmøter og generalforsamlinger skal benyttes.
 - f. Styremedlemmer skal vurderes i henhold til formål/overordnet strategi og oppgaver for selskapet, og den enkeltes kompetanse. Styrene skal være representert med høyt kompetente personer som har kapasitet og som sikrer mangfold. Herunder skal mål om kjønnsbalanse reflekteres. Det må forventes at styrene årlig foretar en egenevaluering av egen kompetanse og arbeid. Formannskapet har ansvar for å sikre at foreslått styremedlem fra Selbu kommune har den riktige kompetanse og tar om nødvendig selv initiativ til utskifting. Formannskapet kan foreslå styremedlemmer overfor valgkomiteene.
 - g. Styrenes godtgjørelse skal bl.a. gjenspeile selskapenes økonomiske omfang, styrets arbeidsbelastning, styrerisiko og medlemmenes kompetansemessige bidrag til

selskapene.

- h. Det skal være en god dialog med det enkelte selskaps styre om viktige og prinsipielle forhold. Formannskapet kan ta initiativ overfor det enkelte selskap til eierskapsmøter når man vurderer at dette er påkrevd/ønskelig. Dette initiativ bør fortrinnsvis koordineres med andre eiere hvor det er relevant.

3. Formannskapet skal fremme en årlig sak til kommunestyret med orientering om kommunens eierengasjement i våre heleide selskap samt de vi har aksjemajoritet i. De øvrige selskap fremmes som en sak en gang per politiske periode samt ved behov. Her er det utarbeidet en mal kalt Eierskapsmelding.

Det skal imidlertid fremmes en årlig sak med oversikt over alle våre eierforhold for Kommunestyret.

Virksomhetsbesøk i 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

17.03.2021

Saknr

11/21

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 20/185 - 22

Forslag til vedtak

Saken fremmes uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Oversikt over kommunale virksomheter og kommunalt eierskap

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har ansvar for løpende kontroll med kommunens virksomhet. Utvalget har i tillegg ansvar for å følge opp kommunens eierskap. For å bli kjent med ulike sider av kommunen kan kontrollutvalget besøke kommunens virksomheter eller bedrifter som kommunen har eierandeler i. Besøkene inneholder som regel en orientering om virksomheten og dialog med ledelse og tillitsvalgte. De fleste virksomhetene må besøkes før klokka 15:30.

Vedlagt denne saken følger en oversikt over kommunale virksomheter og en oversikt over virksomheter der kommunen er eier.

Vurdering

Kontrollutvalget må selv ta stilling til antallet virksomhetsbesøk. For å unngå at møtene blir svært omfattende bør virksomhetsbesøkene legges til møter der det er forventet at det vil være få saker på sakskartet.

Oversikt over kommunens virksomheter med ansvarsområde

Oppvekst

Sektorsjef

- Konsulent fritid og SLT
- Skoleskyss
- Flyktningetjenesten
- Voksenopplæring
- Konsulent grunnskole
- Dragsten grunnskoletilbud

Selbustrand skole

Bell skole

Øverbygda skole

Selbu ungdomsskole

Selbu folkebibliotek

Dragsten barnehage

Tømra og Innbygda barnehage

Øverbygda barnehage

Kvellohaugen barnehage

Selbu kulturskole

Helse og sosial

Helse-aktivitet-service

- Helsestasjonsvirksomhet
- Lege- og psykiatritjenesten
- Ergo- og fysioterapitjenesten
- Rus og psykisk helsetjeneste
- Fellesutgifter/inntekter hj.tj.
- Kjøkken

Miljøarbeidertjenesten

- Aktivitet og arbeidstilbud
- Nestansringen
- Rødbergveien
- Vi3

Selbu sykehjem

- BRA-avdelingen
- Langtidsavdelingen
- Enhet for demente
- Nattpatrulje

Hjemmetjenesten

Bygg og Eiendom

Enhet bygg og eiendom

- Bygg
- Renhold
- Boligforvaltning
- Prosjektledelse

Tekniske tjenester

Plan, areal, teknikk

- Seksjon Vann

- Seksjon Avløp
- Selbu Brann og redningstjeneste
- Landbruk
- Plan, bygg og oppmåling

Rådmann og støttefunksjoner

Økonomi

- Seksjon økonomi
- Seksjon IT

Personal

- Seksjon lønn og personal
- Tillitsvalgte/verneombud

Servicetorg

Frivillighetssentralen

Oversikt over kommunens eierskap

	Eierandel	Balanseført verdi		Balanseført verdi
	i %	2018	Endring	2019
Konto: 22141010 EGENKAPITALINNSKUDD KLP		13 285 675	1 148 003	14 433 678
Konto: 22166002 EGENKAPITALINNSKUDD KONSEK I		25 000	-	25 000
Konto: 22166003 EGENKAPITALINNSKUDD REVISJON		30 000	-	30 000
Konto: 22170021 FOLKEBOKSAMLING	0,0	12	-	12
Konto: 22170022 AURSUND STUESJØ	0,0	10	-	10
Konto: 22170024 A/L GIMLE	0,0	15	-	15
Konto: 22170025 YRKESV HEMM IND A/S	0,0	5	-	5
Konto: 22170046 VIKABJØRGVEGEN	0,0	10	-	10
Konto: 22170048 M-NORWAY TRAVEL MARKET	0,3	50	-	50
Konto: 22170051 NORBIT EMS (ASTI)	1,0	21 500	- 21 500	-
Konto: 22170054 SELBUSKOGEN SKISENTER	14,4	200	-	200
Konto: 22170056 SIFA A/S	50,35	1 110 000	-	1 110 000
Konto: 22170058 SELBU-TRYKK A/S	100	1 250 000	- 600 000	650 000
Konto: 22170059 KOMMUNEKRAFT A/S	0,3	1 000	-	1 000
Konto: 22170061 HAVERNESSET EIENDOM A/S		40 000	-	40 000
Konto: 22170063 SELBU ENERGIVERK A/S	100	50 000 000	-	50 000 000
Konto: 22170065 ÅRSØYA FRITIDSPARK AS	38,7	750 000	-	750 000
Konto: 22170066 INNHERRRED RENOVASJON	4,7	535 275	-	535 275
Konto: 22170067 TRØNDERENERGI AS	1,58	11 033 375	-	11 033 375
Konto: 22170068 TYDAL SKISENTER AS	4,6	20 000	-	20 000
Konto: 22170069 SIVA SELBU EIENDOM A/S	33,33	1 000 000	-	1 000 000
Konto: 22170070 OII TRØNDESK MAT OG DRIKKE	0,23	5 000	-	5 000
Konto: 22170071 USMA KRAFT AS	1,15	345 020	-	345 020
Konto: 22170073 SELBU VEKST AS	62,38	2 975 000	1 558 000	4 533 000
SUM		82 427 147	2 084 503	84 511 650

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

17.03.2021

Saknr

12/21

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/130 - 3

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Utdrag fra KS folkevalgtprogram 2019-23

FKT fagkonferansen og årsmøte 2021

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2021

Når et spørsmål bare skal være et spørsmål – om interpellasjoner i kommunene

Saksopplysninger

Disse referatsakene blir lagt fram i møtet:

1. Permisjon fra møter i kommunale utvalg – utdrag fra KS' folkevalgtopplæring
2. Årets konferanser for kontrollutvalg:
 - a. NKRFs digitale kontrollutvalgskonferanse
 - b. FKTs fagkonferanse 1.-2. juni
 - c. Konsek Trøndelags samling for kontrollutvalg 28.10.
3. Om interpellasjoner i kommunene

Møte- og stemmeplikt

MØTEPLIKT OG GYLDIG FORFALL (§8-1)

Medlemmer av folkevalgte organer, dvs. folkevalgte, har plikt til å delta i organets møter med mindre de har gyldig forfall. Det er det folkevalgte organet selv som avgjør hvilke fraværsgrunner som anses som gyldige.

KS ANBEFALER

KS anbefaler at kommunestyret/fylkestinget utarbeider retningslinjer for gyldig forfall. Terskelen for gyldig forfall bør være høy, og KS anbefaler at følgende grunner anses som gyldige: alvorlig sykdom, uoppsettelig arbeid (at det er plikter eller viktig arbeid som ikke kan settes til side på det gjeldende tidspunkt), eller at man er fraværende grunnet nødvendig reise. Møter i andre folkevalgte organer er ikke gyldig forfallsgrunn med mindre møtet finner sted i folkevalgt organ på høyre nivå, det vil si Stortinget. Kommuner og fylkeskommuner er likestilte forvaltningsnivåer og må derfor gjøres en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle hvilket møte det er viktigst å delta i.

STEMMEPLIKT (§8-1)

Folkevalgte som er til stede i et møte i et folkevalgt organ plikter å stemme. Det er kun ved valg og vedtak om ansettelser at det er mulighet til å stemme blankt.

FRI FRA ARBEID (§8-2)

Folkevalgte har krav på fri fra sitt arbeid i forbindelse med møter i folkevalgte organer. Dersom den folkevalgte har takket ja til et heltidsverv har hun også rett til permisjon fra sitt arbeid i fire år, eller for resten av valgperioden.

Møteplikten og retten til fri fra sitt arbeid i forbindelser med møter i kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer henger tett sammen. Det er likevel ikke slik at møteplikten er ubetinget. Som tidligere omtalt kan man ha gyldig forfall. Særlig hyppig eller omfattende fravær fra sin stilling kan medføre store vanskeligheter for arbeidsgiver, og i så måte vil uoppsettelig arbeid gjelde som gyldig forfallsgrunn.

Med permisjon forstås avtale med arbeidsgiver om hel eller delvis tjenestefri fra ordinær yrkesstilling med eller uten lønn i hele eller deler av valgperiode.

KS ANBEFALER

Når en representant etter endt permisjon vender tilbake til sitt yrke kan det oppstå vanskelige situasjoner. Stillingen representanten hadde før kan ha endret innhold/organisasjonsfunksjon, eller det kan være behov for annen kunnskap eller ferdigheter. KS anbefaler derfor at arbeidsgiver og arbeidstaker kommer frem til avtaler angående dette, som begge parter kan leve med. Dette bør finne sted før permisjon gis.

Lovens bokstav må tolkes dit hen at retten til permisjon kun gjelder for fire år. Bakgrunnen for dette er at man kan nekte å stille til valg når man har innehatt vervet i en valgperiode. Går man inn i en ny periode gjelder ikke loven, og det vil være opp til arbeidsgiver å gi permisjon. Får man ikke dette må den folkevalgte eventuelt si opp sin stilling eller si nei til gjenvalg. Har man tidligere vært folkevalgt, men har hatt en periode uten folkevalgte verv, vil plikten til å ta på seg verv inntreffe igjen. I så måte vil også retten til permisjon gjøres gjeldende

Foto: Scanpix

Velkommen til fagkonferansen 2021, 1.-2. juni

FKT planlegger med at den årlige fagkonferansen og årsmøtet arrangeres som en fysisk samling. Alternativet er å lage en digital produksjon som strømmes/sendes direkte til deltakerne. Deltakeravgiften vil da bli betraktelig redusert. Opplysninger om eventuelle endringer legges ut fortløpende.

Scandic Parken, Ålesund

Om programmet:

- Statsforvalteren i Møre og Romsdal åpner konferansen og det er naturlig at hun vil komme inn på samordning av statlige tilsyn og forvaltningsrevisjon
- Vi satser på noe gjenbruk fra programmet fra juni 2020, blant annet om roller og rolleforståelse i den kommunale egenkontrollen. Innlederne er fra fylket: ordfører, kommunedirektør og kontrollutvalgsleder.
- Kommunalt barnevern i et internasjonalt søkelys
- Habilitet i kommuner – kan vi snakke om rollekarusell? Saker som har vært omtalt i media
- Eierskapskontroll og kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning

(Hele programmet blir lagt ut her når det er klart)

Om årsmøtet

Kveldsprogrammet

Godt gjemt i en av de få bydelene av Ålesund sentrum som overlevde bybrannen i 1904, i en oase av byhistoriske bygninger – i en nedlagt tranfabrikk i Molovegen, finner vi

Teaterfabrikken. Du kan glede deg til en utflukt til teaterfabrikken [“Fabrikken med kultur på samlebandet”](#). Her skal vi oppleve [Serveringsteateret](#)

Konferanseavgift:

- Kr 6 900, (Ikke medlem kr 7 300)
- Kr 5 500 uten overnatting (Ikke medlem kr 5 900)
- Ekstra overnatting fra 31. mai -1. juni 2021: Kr 1 395

Påmelding innen 6. april

<https://www.fkt.no/konferanser/fagkonferanse-og-arsmote-2021/>

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2021

Fra/til	21.4—22.4
Påmeldingsfrist	8.4
Pris	Kr 2 900 (kr 3 300 for ikke-medlemmer) Kr 1 900 pr. dag (kr 2 300 for ikke-medlemmer) Deltakere fra kommuner/fylkeskommuner hvor sekretariatstjenesten for kontrollutvalget ivaretas av virksomheter som er bedriftsmedlem i NKRF, oppnår medlemspris. Deltakerne får tilsendt lenke for pålogging til konferansen.
Sted	Nettbasert — krever tilgang til internett og pc e.l.
Varighet	21.4.: 09.00 - 12.00 22.4.: 09.00 - 12.00

Årets konferanse skiller seg ut – for den vil foregå i en helt spesiell situasjon – og den vil være digital. Hele landet er berørt av en pandemi. Selv om smitten varierer fra område til område, har alle på en eller annen måte erfaringer fra virkningene den har på samfunnet og enkeltmenneskene. Hvordan er det å være kontrollutvalg i en pandemi?

Få med deg foredrag fra direktør **Camilla Stolenberg**, assisterende helsedirektør **Espen Rostrup Nakstad** og KS-leder **Bjørn Arild Gram**. Kontrollutvalgslederne i Bergen og Stavanger - **Henning Warloe** og **Aleksander Stokkebø** - vil fortelle om grep de har gjort i en helt spesiell situasjon.

Noen/mange har også opplevd kriser på andre områder. Hvordan er egentlig beredskapen rundt om i Norge, men viktigst av alt: Hvordan oppleves det når livet snus på hodet på et øyeblikk?

Det vil blant andre **Elisabeth S. Aarsæther**, direktør i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, og **Anders Østensen**, ordfører i Gjerdrum, fortelle mer om.

Til å lede og summere opp konferansen har vi engasjert journalist og forfatter **Mah-Rukh Ali**, som også er medlem av Kommunesektorens etikkutvalg.

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, revisorer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontroll, revisjon og tilsyn i kommunal sektor.

Regjeringen.no

Når et spørsmål bare skal være et spørsmål – om interpellasjoner i kommunene

Tolkningsuttalelse | Dato: 15.02.2021

Departementet gir her en generell tolkningsuttalelse om vårt syn på bruken av interpellasjoner og hvilke bestemmelser som gjelder.

Departementet har den senere tiden fått spørsmål og sett flere nyhetsoppslag fra lokalaviser som handler om behandlingen av såkalte "interpellasjoner" i kommunestyrer. I enkelte tilfeller synes det som spørsmål om behandling av interpellasjoner har ført til debatt.

Hva er interpellasjoner?

Interpellasjoner er ikke særskilt nevnt eller regulert i kommuneloven, men interpellasjoner er omtalt i forarbeidene, se Prop. 46 L (2018–2019) på side 156. I loven er det gitt regler om adgangen til å stille spørsmål, oppsett av sakslisten og behandlingen av nye saker (saker som ikke er satt på sakslisten). Det er disse reglene som gjelder for kommunestyrets behandling av interpellasjoner.

Interpellasjoner, slik vi kjenner det fra Stortinget, er en form for forhåndsinnmeldte og grunngitte spørsmål som skal besvares i et møte, og hvor det er en påfølgende kort debatt i etterkant av det første svaret. For Stortinget er dette regulert i Stortingets forretningsorden § 68. Behandlingen av en interpellasjon i utgangspunktet ikke skal føre til at det treffes et vedtak. Slik mener departementet interpellasjonsinstituttet også skal være i kommunene.

Men noen ganger kan det likevel treffes vedtak, og noen ganger er kanskje ikke interpellasjonen en interpellasjon. Departementet vil beskrive de ulike tilfellene under.

Behandlingen av interpellasjoner

Alle medlemmer har en rett til å stille spørsmål til lederen i et organ (for eksempel ordføreren i kommunestyret), jf. kommuneloven § 11-2 fjerde ledd, og dette kan altså gjøres i en form som kalles interpellasjoner. Dersom medlemmet i forkant av møtet fremmer en interpellasjon som kun inneholder et spørsmål vedkommende ønsker svar på, så skal dette settes opp som en "interpellasjonssak". Denne retten til å stille spørsmål har alle medlemmene, og hvis den står på sakslisten så skal den behandles i møtet.

Behandlingen av "uekte interpellasjoner" – interpellasjoner med avstemning

Dersom det i forbindelse med interpellasjonen også settes frem et forslag til vedtak som kommunestyremedlemmet som stiler spørsmålet ønsker det skal stemmes over, gjelder reglene § 11-3 om sakslisten og saksavvikling. Om saken behandles etter §§ 11-2 eller 11-3 er relevant både i forkant av møtet når sakslisten skal settes opp, og hvordan et slikt forslag kommer i løpet av møtet.

Dersom interpellasjonen som sendes i forkant av møtet inneholder forslag til et slags vedtak, som f.eks. at et spørsmål skal utredes av administrasjonen eller at kommunestyret skal gi en uttalelse, er det ikke lenger en interpellasjon. Den vil være en "sak" som skal behandles etter § 11-3 første ledd. Enkeltmedlemmer har ikke rett til å kreve at denne typen sak settes på sakslisten, da retten kun gjelder for interpellasjoner/spørsmål (dvs. uten noen forslag som skal stemmes over).

Departementet la i en tolkningsuttalelse 24. november 2020 (sak 20/2881) til grunn at det i formannskapskommuner ikke er adgang til å gi hvert enkelt medlem en forslagsrett tilsvarende det kommunestyremedlemmer i parlamentarismekommuner har etter § 10-9.

Det er derfor viktig både for medlemmet som ønsker en interpellasjon/sak med forslag til vedtak til behandling og for ordføreren, å være klare og tydelige på hva slags sak det faktisk er og hvordan saken skal settes opp sakslisten. Dette har nemlig også betydning for hvordan saksbehandlingen i møtet kan foregå.

Står den på sakslisten som en ren interpellasjon med spørsmål, så mener departementet at alle konkrete forslag som fremmes under behandlingen i møtet, skal anses som en "ny sak", og forslaget til vedtak må da behandles etter kommuneloven § 11-3 femte ledd. "Saken" er ikke lenger kun et spørsmål som skal besvares. Dette betyr at ordføreren eller 1/3 av organets medlemmer kan motsette seg behandling av forslaget til vedtak og avskjære en avstemning.

Det er altså viktig å være tydelig på når interpellasjonen rent faktisk kun er et spørsmål, og når man ønsker at "interpellasjonen" skal føre til et vedtak. Det er nemlig en vesentlig forskjell mellom det å kun stille et spørsmål som skal besvares av ordføreren, og det å fremme et forslag som krever votering og iverksetting av administrasjonen. Votering over konkrete forslag bygger på en forutsetning om at alle medlemmene setter seg inn i saken, og medlemmene har plikt til å stemme, jf. § 8-1 andre ledd. Ved interpellasjoner hvor man kun drøfter et forhold uten at det er lagt opp til votering, kan det ikke legges til grunn at alle medlemmene har satt seg inn i saken på samme måte som når det skal treffes et vedtak.

Saker som det skal voteres over, bør også som hovedregel utredes av administrasjonen. Dette har en sammenheng med kommunedirektørens ansvar for at saker som legges frem til folkevalgte organer skal være forsvarlig utredet og gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak. Det vil ofte også være administrasjonen som skal følge opp og iverksette et vedtak som treffes i forbindelse med en sak. En interpellasjon vil ofte ikke kreve samme utredninger som saker hvor det foreligger konkrete forslag til vedtak.

Hensynene bak bestemmelsen om at lederen og 1/3 av medlemmene kan motsette seg direkte behandling av en sak eller forslag til vedtak uten forutgående utredninger og vurderinger av administrasjonen i kommunen, gjør seg derfor også gjeldende i saker hvor forslaget til vedtak er fremmet i forbindelse med organets behandling av interpellasjon.

TEMA

Kommunalrett og kommunal inndeling

TILHØRENDE LOV

➤ [Kommuneloven \(2018\)](http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/) (<http://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kommuneloven-2018/id2672010/>)

KONTAKT

[Kommunalavdelingen](http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/kmd/org/avdelinger/kommunalavdelingen/id1497/>)

E-post: postmottak@kmd.dep.no (<mailto:postmottak@kmd.dep.no>)

Telefon: 22 24 72 01

Adresse: Postboks 8112 Dep., 0032 Oslo

Besøksadresse: Akersgt. 59 , Oslo

Regjeringen.no

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)

Postboks 8129 Dep, 0032 OSLO

Telefon: (+47) 22 24 90 90

➤ **Kontaktinformasjon**

Ansatte i departementene, SMK og DSS: [Depkatalog](#)

Org.nr. 974 761 424

Eventuelt

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

17.03.2021

Saknr

13/21

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/130 - 1

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Selbu kommune

Møtedato

17.03.2021

Saknr

14/21

Saksbehandler Torbjørn Berglann

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/130 - 2

Forslag til vedtak

Møteprotokollen godkjennes.